

Конспект лекції 2 - Апологетика й спасительна віра

У нашому другому відеоуроці ми розглянемо відносини між апологетикою і спасительною вірою. Відразу хочу дати визначення біблійному розумінню віри. Є чимало тлумачень і поглядів, проповідей, які часто заводять нас убік від біблійного розуміння: що ж насправді є спасительна віра.

На мою думку, віра – це дія. Віра – це те, що ви вчиняєте з отриманою інформацією. Коли ви приймаєте інформацію за правду, можна стверджувати, що ви вірите. Якщо ви відкидаєте правдивість тверджень, або ви не погоджуєтесь із почутим, можна стверджувати, що ви не вірите, чи тому чи іншому твердженню, тій чи іншій людині. І ми щодня переживаємо *цей процес оцінювання* почутого, *внутрішнього роздуму* щодо *прийняття інформації за правду*, чи її *заперечення*. І тоді ми щось робимо на підставі отриманої інформації. Отже, віра – це те, що ми робимо з почутою інформацією. Коли ми ведемо мову про віру, що приводить до взаємин з Богом, маємо розуміти, що в Біблії є розуміння спасительної віри, і є приклади віри, що не дає спасіння. Яскравий приклад – це демонська віра, що цілковито не несе жодної користі.

Погляньмо, з чого складається спасительна віра на противагу демонській. На мою думку, спасительна віра має, буквально, три рівня, етапи, які слід пройти, щоб можна було стверджувати, що людина вірить і має ту віру, котра приводить до взаємин з Богом. З початку людина має *отримати, почути* інформацію, якість певне твердження. Вона має доволі чітко й зрозуміло почути її для себе. Вона має зрозуміти всі складові цього твердження.

Євангеліє – це певна історія, що розповідає нам про наше походження, зокрема про створення. Розповідає про Бога як про Творця, каже про Нього як Законодавця, і також оповідає нам про Бога як про Суддю. Є певна історія про Бога, що розкриває нам Біблія. І це важливо ясно почути. Потрібно зрозуміти, що Бог – Творець, Який водночас має право бути і Законодавцем тощо. І людина, яка почує цю звістку, вибирає для себе певну позицію. Вона розважає спочатку: «А наскільки я можу погодитись із цією оповістю? Наскільки Біблія є джерелом інформації, що заслуговує на довір'я?» І ось коли вона в своєму серці вирішує, що це правдива історія, що заслуговує на увагу, людина каже: «Я визнаю, що це правда, що я почув і зрозумів. Я погоджуюсь, що ці твердження правдиві. Ці твердження по суті в згоді з тим, що вони описують справжній стан речей». І саме цих двох позицій, коли людина *почула й погодилась*, що це правда, ще недостатньо для якісних взаємин з Богом. Бо ще є третій етап чи третій рівень, коли людина готова послухатись чи готова підпорядкувати себе отриманій інформації, вчинити згідно з нею. І саме ось цей третій крок розуміння Біблії дає нам спасіння. «У Ньому й ви, як почули були слово правди, Євангелію спасіння свого, та в Нього й увірували, запечатані стали Святим Духом

обітниці», як каже апостол Павло у листі до Ефесян першому розділі, тринадцятому вірші.

І яка ж відмінність між спасительною вірою і демонською вірою? Це важливо розуміти, бо чимало людей погоджується з біблійним поглядом, але залишаються ще далеко від Бога.

Перша проповідь Ісуса Христа, коли Він вийшов на служіння, була простою і вельми стислою: **«Боже Царство наблизилось. Покайтеся і віруйте в Євангелію»**. Кажучи до суті, Він говорив, що Царство Боже близько, до нього можна ввійти, його можна набути, можна стати громадянином Царства Божого. Але для цього треба покаятись. Потрібно змінити свій світогляд, потрібно ввірувати в Євангеліє, прийняти його за правду.

Біблія водночас каже про демонську віру. Чим відрізняється ця віра від спасительної? Пам'ятаєте оповідання, коли Ісус Христос разом із учнями переплив через Генісаретське озеро – або Галилейське море, як ми більш традиційно його називаємо – стикнувся з біснуватою людиною, або з двома біснуватими, як каже один з євангелістів. Вони вибігли Ісусу Христу назустріч і закричали: «Що тобі до нас, Ісусе, Сине Божий? Ти прийшов раніше часу мучити нас!» Цікаве твердження, що вони кажуть. Зверніть увагу, що в своїх словах вони визнають Ісуса Христа за Сина Божого, за Месію, вони визнають, що Він не просто людина. Зазначте, що в своїх словах вони визнають те, що їх колись засудять і піддадуть мукам – для них це не є таємницею, в якій вони не мають сумнівів. Але зауважте, що єдиний закид, який вони висловили, що Ісус зарано прийшов виконати цей суд. І з цього діалогу можна побачити, що демони мають, принаймні, певну інформацію про Христа: про те, Хто Він такий, вони знають, що засуджені й їх будуть мучити – вони визнають це за правду й у цьому не мають сумніву. Але зауважте, що вони не можуть покаятись, змінити своєї позиції. Чому? Тому, що їм не пропоновано Євангеліє, Бог не запропонував їм вістку про спасіння, їм не надано права змінити свою долю. І якщо ми розглядаємо саме з цього погляду Євангеліє, то через нього Бог дає нам другий шанс. Він каже нам про те, що Господь створив нас, ми порушили Божий порядок і згрішили. Але Бог через милість пропонує нам примиритися з Ним, знову повернутися до взаємин із Ним. І ось будь-хто, хто почує цю Божу історію, Божу оповість, прийме за правду, погодиться з нею, і підпорядкує своє життя йому, тобто, покається, примириться з Богом – він набуде взаємин з Богом. А через те, що демонам цього не запропоновано, вони не можуть, хоч вони і все знають, і все розуміють, і з усім погоджуються.

Тож я стверджую, що безліч людей, які вірять в існування Бога, сила людей, які визнають, що Біблія – це правда, але не зроблять оцього третього кроку – не примиряться з Богом, не підкоряться Євангелії, – то для них ця віра не матиме

жодного сенсу, для них ця віра буде порожньою, демонською, що не дасть їм жодного пожитку. І тут важливо запитати – яка ж користь від апологетики, коли ми кажемо, що віра – це те, що ви робите з отриманою інформацією, яка користь від апологетики для християнина, для людини, котра наближується до Бога, яка ознайомила з оповістю Євангелія, котра роздумує над Євангелієм? Звісно, що вплив апологетики, її користь вельми велика. Якщо апологетика ставить собі за мету пояснити, чому варто вірити в те чи інше, то у процесі роздумів над біблійним ствердженням дуже важливо дати аргументовану позицію християнства: чому це правдиво, чому ці твердження християнства правдиві, чому протилежні погляди неправдиві. По суті християнська апологетика допомагає людині прийняти за правду біблійні твердження, і вона має велику користь для тих, хто наближується до Бога.

На жаль, апологетика має обмеження. Вона допомагає наочно пояснити Євангеліє, вона допомагає прийняти за правду біблійні твердження Євангелія, але вона не має сили підкорити людину Євангелії. Бо саме третій крок – підкоритись Євангелії – це саме те, що людина робить сама у своїй боротьбі з Богом, це те, що людина чинить самостійно, коли вона роздумує, сперечається, коли Святий Дух докоряє її серце, коли Святий Дух кличе, притягує, людина знаходить можливі аргументи «за» - «проти». Цікаво, як говорить апостол Павло, коли думки то докоряють, то виправдовують одна одну. Будь-яка людина, котра почує Євангеліє, в її серці починається процес роздумів, коли Святий Дух докоряє серце, коли Дух Святий стверджує, що це правда, а людина, що їй ніби здається, що вона сперечається сама із собою, знаходить причини не підкоритись, знаходить відмовки – і ми розуміємо, що в цьому є якась духовна битва – ця праця Святого Духа та опір диявола, його протидія праці в серці людини.

Тож, мої друзі, для нас вельми важливо бути здатними пояснити людині, чому те, в що ми віримо – це істина, і молитися про нього, щоб Святий Дух, на підставі цих переконань перевів його з позицій демонської віри до згоди з Біблією, до стану спасительної віри, коли людина підкоряє себе Євангелію.

Ще, друзі, я хотів би запитати вас. А що ще має людина знати з оповісти Євангелія, щоб спастися, щоб увірувати і набути взаємин із Богом? Я хотів би перелічити кілька тверджень, які конче потрібні, можливо – це базовий рівень, з якими людина має погодитися, щоб називати його навершенням дією. Звісно, що треба розуміти, що вся Біблія, і кожен уривок, кожна сторінка оповісти – вельми важливі. В жодному випадку не думайте, що в Біблії є уривки, що існують лише для того, щоб наповнити книгу, щоб вона була солідною. Цікаво, що складено її таким чином, що оповість розгорнуто в логічній послідовності. Вельми важливо побачити в Біблії розповідь про існування Бога як Творця. Біблія буквально розкриває цю дивну історію

походження світу. І далі ми говоритимемо, наскільки біблійна оповість унікальна та правдива. І жодна інша розповідь про походження світу не витримує критики так, як це витримує біблійна оповість. Варто побачити, що Біблія каже про Бога як про Бога, Який встановлює порядки, певні ; варто побачити Бога як Суддю, Який буде суворо судити за порушення Своїх порядків і законів. Цікаво побачити це як у звичайному фізичному світі, коли людина порушує їх – і миттєво приходить суд. І ми спостерігаємо, як і в духовному світі людина порушує духовні закони, і так само будуть наслідки за порушення – Бог називає це відчуженням від Бога – адом називає це Біблія. І багато інших речей. І коли людина приходить до оповісті про Ісуса Христа, де Бог розкривається як сповнений любови Батько, Який каже про Самого Себе, що Він Бог любови й милосердя, де милість вивищується над судом, де Бог пропонує людині знову примиритися з Ним. І ось тут важливо для неї почути і погодитися з тим, що Бог не просто існує, а цей Бог бажає мати взаємини зі мною, що я колись стану перед цим Богом. Як важливо погодитись із тим, що я грішник, що є відокремленість від Бога. Як важливо погодитись із тим, що це особисто я підлягаю осудженню, – як усім і всі люди, які живуть на землі, – але особисто я підлягаю осудженню. І як важливо в своєму серці погодитися з тим, що Бог забезпечив усе необхідне для мого спасіння через прихід і служіння Ісуса Христа. І як важливо прийняти за правду те, що покаяння й те, що взаємини з Богом приводять до примирення з Богом, до вічного життя, до спасіння. Про те, що кожна людина десь у середині, в таємниці свого серця мріє про це.

Варто завважити, що увірування – це процес. Він не відбувається миттєво, враз. У декого він забирає кілька років життя, і коли ми бачимо людину, яка навертається до Бога, слід завжди розуміти, що вона пройшла дорогою роздумів, осмислювання. Мені дуже подобаються слова, що я згадую часто, що записані в книзі пророка Ісаї, коли Бог буквально каже людині: *«Прийдіть і будемо правуватися»*. Уявіть, що Бог каже, що Він не примушує повірити в щось, що є інтелектуальним самогубством. Бог каже: *«Прийдіть і будемо правуватися»*. Буквально : *«Сядьмо з тобою і поговорімо, наведи свої аргументи. Я готовий відповісти тобі. Або запитай Мене і Я готовий пояснити тобі»* О цей процес роздумів вкрай потрібний, він передує процесові ввірування та покаяння.